

Mijn poes is drachtig

Is uw poes onlangs krols geweest en heeft een kater haar gedekt? Dan is de kans erg groot dat uw poes nu drachtig is.

Met deze informatie hopen wij u een klein beetje te kunnen voorbereiden op hetgeen u kunt verwachten de komende tijd.

De dekking

Hierover hebben wij een apart documentje voor jullie opgesteld.

De dracht

De gemiddelde drachtduur van een kat bedraagt ongeveer **63-67 dagen**, geteld vanaf de datum waarop ze gedekt is. Dit komt ongeveer neer op een 9 weken. We zeggen gemiddeld, omdat het kan variëren van 58 tot 70 dagen. Het is belangrijk dat u de dekdatum goed noteert, evenals de verwachte bevallingsdatum (dus ongeveer 9 weken na de dekdatum).

Zorg er zeker voor dat uw poes correct gevaccineerd is. Indien dit niet het geval is kan dit nog tijdens de eerste 2-3 weken van de dracht. Daarna raden we het af.

Gedurende de eerste maand hoeft u verder niets meer te doen. Er zijn nog niet heel veel tekenen van een zwangerschap zichtbaar. Het kan zijn dat het gedrag van uw poes wat begint te veranderen of dat haar gewicht lichtjes toeneemt. Tijdens deze eerste 4 weken hoeft en kunt u verder ook nog niets doen.

Vanaf ongeveer **30 dagen na de dekking** kan de dracht effectief worden vastgesteld aan de hand van een **echo**. We kunnen dan een schatting maken van het aantal kittens. Het bepalen van het exacte aantal is door de ligging en beperkte ruimte in de baarmoeder niet altijd mogelijk, dit kan later iets beter gezien worden aan de hand van een röntgenfoto, wanneer de skeletjes zich hebben ontwikkeld.

Na de eerste 4-5 weken begint de buik van je poes al aardig uit te zetten. Haar tepels worden rozer van kleur en misschien al een klein beetje groter. Dit is allemaal perfect normaal. We raden u aan vanaf nu wat meer aandacht aan de **voeding** te besteden. De eetlust van jouw poes zal nu wat hoger liggen dan dat je gewend bent. Je mag haar voeding elke week met 10-15% aanvullen of overschakelen op voeding speciaal voor drachtige kattinnen. Op deze manier krijgt ze voldoende energie binnen voor de groei van haar kittens en de aanmaak van de melk. Het kan zijn dat jouw poes meer honger heeft maar toch minder eet. Dit komt door de sterke groei van de kittens. Hierdoor ontstaat er een druk op o.a. de maag waardoor jouw poes minder voeding kan opnemen. Het beste is om dan de voeding over meerdere kleinere maaltijden per dag te verdelen zodat ze toch voldoende voeding en energie binnenkrijgt.

Pas na **45-50 dagen** kunt u een röntgenfoto laten maken om exact te weten hoeveel kittens uw poes momenteel draagt. Want vanaf deze periode beginnen de skeletjes te verkalken en worden ze duidelijk zichtbaar op een röntgenfoto. Wij raden u dit wel aan, zodat u weet wat er u tijdens de bevalling te wachten staat (zitten er bv. 5 in en er komen er maar 4 uit, dan moet u aan de bel trekken).

2 weken voor de verwachte partusdatum raden wij u aan uw poes nogmaals te ontwormen (met producten die hiervoor geschikt zijn). Op deze manier minimaliseer je de overdracht van

spoelwormlarven via de moedermelk. Let op, niet elke ontworming is geschikt voor drachtige poezen! Het wil ook niet zeggen dat als je geen wormen ziet bij jouw poes dat ze geen “drager” kan zijn van “slapende” spoelwormlarven. Deze “slapende” spoelwormlarven worden tijdens de dracht namelijk geactiveerd en via de moedermelk overgedragen naar haar pasgeboren kittens.

Hou gedurende de laatste 10 dagen de **temperatuur** van je poes dagelijks (2x per dag) in de gaten zodat je een idee krijgt van haar normale lichaamstemperatuur. (De normale lichaamstemperatuur van een kat is tussen de 38-39,5°C)

Verder moet u ervoor zorgen dat uw poes een plek heeft waar ze zich kan terugtrekken en waar straks de bevalling kan plaatsvinden. Schaf evt. een werpkist aan. Zorg voor een rustige plek en een voldoende zachte ondergrond. Een kat is echter eigenzinnig en zal vaak haar eigen plekje voor de bevalling uitkiezen, hoe hard je ook je best hebt gedaan. Het belangrijkste is dat de plek schoon, droog, warm en zacht is.

Naderende bevalling

Aan de hand van het **gedrag** van uw kat kunt u een voorzichtige inschatting maken. We zeggen ‘voorzichtig’ omdat een naderende bevalling bij katten niet altijd gemakkelijk te herkennen is.

Wanneer de bevalling nadert wordt ze onrustig, begint ze een nest te maken of te zoeken en verliest ze een melkachtige slijmsliert die de baarmoeder gedurende de zwangerschap afsloot. Deze slijmsliert is niet altijd terug te vinden aangezien katten zich vaak schoonlikken... Daarnaast kun je ook haar **lichaamstemperatuur** opvolgen. 24 uur voor de bevalling zal haar temperatuur gemiddeld **1 graad (0,5-1,5°C) dalen**. Als u haar temperatuur al gedurende 10 dagen 2-3x per dag opvolgt zult u een daling van de temperatuur al snel waarnemen. Vanaf dit moment kunt u de **bevalling 12-24 uur later** verwachten.

De bevalling

Het kernwoord hier is **RUST**. Tijdens de bevalling is het belangrijk dat het rustig is in huis en dat er geen stress of drukte aanwezig is. Te veel stress kan de bevalling namelijk aanzienlijk vertragen, met alle gevolgen van dien. Probeer dus kalm te blijven en de poes op haar gemak te stellen. De meeste bevallingen bij poezen gaan volledig vanzelf en is er geen tussenkomst van een dierenarts of fokker nodig.

Indien er een waterblaasje met vruchtwater zichtbaar is, of wanneer uw poes vruchtwater (waterachtig, groen of bloederig) verliest, zullen de eerste persweeën weldra volgen. Dit is duidelijk zichtbaar door het samentrekken van de buikspieren. Vaak zullen poezen ook sneller beginnen te ademen. Sommige poezen weten zich tijdens de weeën en het persen geen houding te geven, worden erg onrustig en draaien zich in allerlei bochten. Probeer dan uw poes op haar gemak te stellen zodat ze rustiger wordt.

De meeste kittens worden geboren in kopligging. Dit wil zeggen dat het hoofdje er als eerste uitkomt. Soms liggen ze in stuitligging en zullen eerst de achterpootjes en het kontje geboren worden.

Bij de **eerste kitten** kan het zo'n **15-45min** duren vooraleer het effectief geboren is. Wanneer de kitten naar buiten komt kan het zijn dat het nog in zijn/haar **vruchtzakje** zit. Normaal gesproken bijt de poes deze onmiddellijk stuk en zal ze het van de kitten aflikken. Gebeurt dit niet, dan moet u zo snel mogelijk de vliezen verwijderen. Begin bij de kop en maak het neusje vrij en wrijf evt slijm/vocht eruit. Het beste is om de kitten daarna zo snel mogelijk terug bij

de moeder te leggen zodat zij haar kitten kan **schoonlikken**. Dit is goed om de ademhaling te stimuleren, maar ook voor de band tussen moederpoes en haar kitten(s). Gebeurt dit schoonlikken niet, dan zult u de kitten met een handdoek moeten droogwrijven. Op deze manier stimuleert u de ademhaling (en het hartje) van de kitten. Van zodra de kitten ademt legt u het terug bij de moederpoes.

De **navelstreng** wordt normaal gesproken door de poes kapotgebeten. Gebeurt dit niet, zult u ook hierbij een handje moeten helpen. Scheur (niet knippen) de navelstreng (evt. na afklemmen met een klem of wat ontsmet (!!)) naaigaren) vrij ver (ongeveer 1-1,5cm) van de buik af en ontsmet het met **isobetadine**. Indien u niet weet hoe u dit moet doen belt u best even uw dierenarts.

De tijd die tussen de geboorte van twee opeenvolgende kittens ligt bedraagt gemiddeld **3 kwartier (45min)**, maar kan behoorlijk variëren. Als de poes niet perst is het niet erg als er na 4-5 kwartier nog steeds geen kitten geboren is. Is ze wel aan het persen dan moet er binnen de 3 kwartier toch wel een kitten geboren worden.

Zorg ervoor dat u goed controleert dat er na iedere kitten een **nageboorte** afkomt (of dat u er in ieder geval op het einde in totaal evenveel geteld heeft als het aantal kittens). Ziet deze nageboorte er mooi roze/rood uit, dan mag mamapoes deze opeten. Dit bevordert de afgifte van het hormoon Oxytocine. Oxytocine stimuleert de weeën (voor evt volgende kittens) en de aanmaak van moedermelk.

Zijn alle kittens gezond en wel geboren, en zijn alle nageboorten mee afgekomen dan is het belangrijk om te controleren of de moederpoes **melk** geeft. Dit kun je controleren door zachtjes aan de tepels te trekken. Wanneer er witte of witgelige melk uitkomt is dit goed en kunt u de kittens aan de tepels leggen. Indien dit niet het geval is belt u best even naar uw dierenarts. Deze zal langskomen om een injectie te geven die de melkproductie zal opwekken.

Na de bevalling

Na de geboorte worden alle kittens gewogen. Noteer deze **gewichten** goed. U zult de kittens vanaf nu iedere dag moeten wegen om hun groei bij te kunnen houden. Het gewicht moet iedere dag toenemen. Gebeurt dit niet, dan is dit vaak een teken dat de kitten onvoldoende melk binnenkrijgt (om verschillende redenen). De eerste dag na de bevalling kan het soms zijn dat een kitten lichter is dan de dag ervoor. Dit is geen probleem zolang de dag erna wel een stijging in het gewicht wordt waargenomen. Na 8 dagen zou het gewicht van elke kitten ongeveer verdubbeld moeten zijn.

Kittens kunnen nog niet zelf hun eigen lichaamstemperatuur regelen. Het is dus belangrijk dat u de kittens goed warm houdt. Dit kunt u het beste doen door een **warmtelamp** boven het nest te hangen (niet te hoog, en niet te laag). Gebruik zeker geen warmtematje, deze kan zorgen voor brandwonden.

De omgevingstemperatuur moet de eerste weken 24-27°C bedragen.

Weet dat kittens blind en doof geboren worden. Na ongeveer 9 dagen beginnen de oogjes en oortjes langzaam open te gaan. Maar een scherp zicht hebben ze nog steeds niet. Hun oogjes zijn nog erg wazig en ongeïfend en beperkt tot het waarnemen van licht en schaduw. Deze "groei" heeft enkele dagen tot weken nodig. Op 6 weken is het zicht al scherp. Op 12 weken zou het zicht volledig ontwikkeld moeten zijn.

Wat de moederpoes betreft is het belangrijk dat ze naar haar kittens omkijkt. Houdt gedurende de eerste 5-7 dagen haar temperatuur nog in de gaten. Ze mag zeker geen koorts maken. Een lichte verhoging (<math><39,5^{\circ}\text{C}</math>) is normaal.

Na de bevalling zal de poes nog ongeveer **3 weken uitvloeiing** hebben. De kleur zal veranderen van donkerrood naar roze.

De poes blijft gedurende de hele lactatieperiode **kittenbrokjes** of speciale voeding voor lacterende poezen krijgen. Vanaf een leeftijd van 3 weken kunnen de kittens al van de brokjes mee-eten, als ze geweekt zijn in lauw water. Al snel zullen ze ook de droge brokjes kunnen eten. Vanaf 5-6 weken na de bevalling mag u voor de mamapoes langzaam teruggaan naar haar normale voeding.

Wij raden aan de kittens vanaf 12-13 weken naar een nieuw huisje te laten gaan. Dit ivm de socialisering. Kittens leren heel veel van elkaar en van hun moeder. Hoe langer ze bij elkaar en hun mama kunnen blijven, hoe beter.

Wanneer belt u uw dierenarts?

- Wanneer de poes meer dan 30 minuten perst zonder dat er een kitten of vruchtblaas tevoorschijn komt.
- Als de poes één tot twee uur zwak perst en er verder niets gebeurt.
- Als uw kat veel bloed verliest via de vulva. (Na de bevalling komt er altijd wat bloed mee, maar als dit niet stopt, belt u de dierenarts)
- Als er raar gekleurd of stinkend bloed of andere uitvloeiingen uit de vulva komen. Vooral de geur is belangrijk. Als het stinkt, gelijk in actie komen!
- Als de poes ziek lijkt. En let op: braken en diarree komen vaak voor bij een bevalling. Het gaat om sloomheid, lusteloosheid en niet meer reageren!
- Als u onzeker bent over het verloop van de geboorte en de gezondheid van de kittens en/of de poes.
- Als de moeder lang onrustig blijft of erge naweeën heeft.
- Als moederpoes niet omkijkt naar haar kittens of de kittens niet willen drinken.
- Als een van de kittens heel zwak is of lijkt te zijn.
- Als de kittens niet toenemen in gewicht.

Wat nu verder?

Ontworming: Kittens worden ontwormd op **3, 5, 7, 12, 16 en 20 weken** leeftijd.

Ontworm mama best mee gedurende deze periode.

Vervolgens 1x/mnd totdat ze een leeftijd hebben van 6 maanden.

Vanaf dan geldt het volwassen ontwormingsschema (4x/jaar).

Vaccineren: De eerste vaccinatie gebeurt bij de fokker zelf op een leeftijd van **8 weken** (of evt op **6 (en 9) weken**). Wij zijn van mening dat de kittens via de moedermelk voldoende antistoffen binnenkrijgen waardoor de eerste vaccinatie op 6 weken niet per se nodig is.

De tweede vaccinatie gebeurt op **12 weken**.

De derde vaccinatie gebeurt op een leeftijd van **16 weken**.

Indien de kittens verhuisd naar het buitenland is het belangrijk te weten dat dit pas wettelijk is toegestaan vanaf 15 weken. Deze kittens moeten op 12 weken dan nog gevaccineerd worden tegen **rabiës**.

- Chippen:** Wettelijk gezien moet dit gebeuren voordat de kittens **verhuizen** naar hun nieuwe eigenaar of **vóór** de leeftijd van **4 maanden**.
- Sterilisatie:** Iedere kat die naar een nieuw huisje gaat dient wettelijk gecastreerd of gesteriliseerd te zijn. Vaak gebeurt dit op de leeftijd van 12-15 weken.

Heel veel succes!

Indien jullie na het lezen van deze informatie nog vragen hebben mogen jullie ons altijd contacteren!

DAP Equiva

paard & kleine huisdieren

